

Pessebre Vivent d'Òdena

Òdena

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Plaça Major, 2

Coordenades:

Latitud: 41.60651
Longitud: 1.642
UTM Est (X): 386842
UTM Nord (Y): 4606980

Classificació

Número de fitxa: 08143 - 242
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament d'Òdena.
Autoria de la fitxa: Josep-Vicenç Mestre i Casanova
Data de registre de la fitxa: dt., 22/10/2013 - 02:00

Descripció

El pessebre vivent és una activitat festiva molt arrelada a la població i amb una alta participació i que es desenvolupa a l'entorn de les dates nadalenques, a l'inici de l'hivern. Apareixen personatges de tradició bíblica amb d'altres que formen part del costumari popular català. Intervenien a l'entorn d'un centenar d'actors que adapten el seu vestuari a l'època del Naixement de Crist. Segons les edicions ha estat des d'una representació teatral, amb so i llum, en la qual els diversos personatges interpreten una escenificació bíblica,

fins a quadres costumistes i etnogràfics en viu i en directe, sense cap tipus de representació.

Història

El Pessebre Vivent d'Òdena es va iniciar el Nadal de 1977, organitzat inicialment per un grup de joves d'Òdena, que després es convertí en el grup cultural Aldena.

El primer Pessebre Vivent que es realitzà, despertà un interès i un èxit suficient per crear una base satisfactòria per l'aparició de successives edicions. El ressò del primer Pessebre Vivent d'Òdena ho reflexa aviat la premsa comarcal.

Per a la realització d'aquest primer pessebre es feren grups d'organització, disseny i construcció d'escenaris, coordinadora d'espais escènics, disseny i elaboració de vestuari, adequació d'escenaris naturals, publicitat. El Pessebre aparegué en un total de cinc escenes: el naixement de Jesús, l'anunciació als pastors, mercat a Betlem, pou de les samaritanes i casa de pagès. La totalitat dels actors fou de 45 persones, veïns del poble d'Òdena.

En la seva segona edició, les instal·lacions es van ampliar notablement amb un total de vuit escenes, igualment, també augmentà fins a un nombre de 75 persones com a actors. L'èxit aconseguit es veié igualment reflexat als diaris i a les televisions comarcals.

Es va portar a terme en el marc de la Plaça Major en el decurs de les quatre primeres edicions. Després d'un any de replantejament fou traslladat al recinte del castell d'Òdena, que prèviament s'havia habilitat per aquesta activitat.

El Pessebre va contar amb una representació durant tot el circuit, mercès al fil director constituït pel guió musical i el text que en perfecte harmonia conduïa al públic al llarg de la representació. En la 5a edició que es promogué a dalt al castell l'organització veié abordades les seves previsions.

El poble vell va acollir el segon període organitzatiu fins la setena edició, any que degut a una forta nevada i posteriors actes vandàlics, l'organització va decidir aturar l'activitat. L'equip organitzador inicial havia assolit el seu màxim objectiu que era, per una banda, iniciar amb el voluntariat la neteja i primera fase de rehabilitació del poble vell, a dalt del castell d'Òdena, i obrir-lo de nou al poble, i per l'altra, despertar la consciència de les autoritats per recuperar aquest patrimoni cultural que es va concretar en la reforma i restauració de la torre de defensa del castell.

Posteriorment, una nova entitat, l'Associació Cultural Pessebre Vivent d'Òdena va prendre el relleu i el Nadal de 1991 es va portar a terme la vuitena edició; en aquest segon període es va organitzar el pessebre vivent de forma ininterrompuda fins el Nadal de 1996. Després del parèntesi d'un any, el Nadal de 1998, el pessebre va es va presentar a partir d'un nou concepte escenogràfic, sota el nom del pessebre del foc.

Després d'una altra aturada puntual es torna a organitzar de nou des del Nadal del 2007 a l'ombra perenne de la torre del castell d'Òdena. Generació rere generació es torna a donar vida a una de les activitats més aglutinadores de la societat odenenca i que més renom ha donat a la població. Els qui eren infants pastorets avui són Sant Josep o Maria, els qui eren nens del mercat són soldats romans o terrissaires, qui fou la Mare de Déu pot ser avui una iaia filadora... I així amb una voluntat ferrenya, de nou la cistellera, la filadora, la cocció del pa, el terrissaire, l'adober de la pell, el paller, l'extracció del guix, la fusteria, la taverna, el ferrer, el boter, la presó i el mercat es barregen amb les escenes de tradició bíblica com el Palau d'Herodes, l'Anunciació, l'Empadronament, l'Adoració del Reis o el Naixement.

Bibliografia

MESTRE CASANOVA, Josep-Vicenç (1991): "Per a aquest Nadal, VIIIè. Pessebre Vivent d'Òdena!", Òdena, Butlletí d'Informació Municipal. Nova època, 25, Ajuntament d'Òdena, Òdena, pp.21-22.